

Войтків Ю.В.

курсант 4 курсу факультет № 2 – підготовки фахівців для НГУ ННІ № 3 НАВС

Науковий керівник:

Сарнавський О.М.

старший викладач кафедри загально-правових та психологічних дисциплін факультет № 2 – підготовки фахівців для НГУ ННІ № 3 НАВС,, к.ю.н., ст.наук.спів.

ТРИМАННЯ В ДИСЦИПЛІНАРНОМУ БАТАЛЬЙОНІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЯК ВИД ПОКАРАННЯ

Тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців є одним із специфічних видів покарань, який застосовується до військовослужбовців. У вітчизняній системі покарань, сформованій за ступенем суворості, цей вид покарань займає десяту позицію(ст.51 КК України). Більш суворими видами покарань визнаються лише позбавлення волі на певний строк та довічне позбавлення волі. Тримання у дисциплінарному батальйоні як вид покарання передбачено у санкціях 11 статей розділу ХІХ «Злочини проти встановленого порядку несення військової служби (військові злочини)» КК України.

Екскурс в недалеке історичне минуле засвідчує, що у наукових та військово – адміністративних джерелах мали місце висловлювання щодо доцільності виключення тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців із системи покарань. Водночас, у науковому дискурсі з цієї проблематики мали місце чіткі однозначні позиції на підтримку цього виду покарання. Зокрема, науковцями О.М. Сарнавським [1,с.447], [2,с.459], А.С. Овчаренком [3,с.84] з використанням належного методологічного інструментарію наводяться наукові висновки щодо ефективності застосування тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців як виду покарання та його ролі у реалізації завдань кримінально – правової політики із запобігання та протидії військовій злочинності.

У цьому контексті варто відмітити й позицію законодавця, який розширив категорію військовослужбовців, стосовно яких може бути застосовано судом тримання в дисциплінарному батальйоні. З прийняттям Закону України « Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності військовослужбовців, надання командирам додаткових прав та покладення обов’язків в особливий період» від 05.02.2015 року № 158-VIII [4] цей вид покарання може застосовуватись не тільки до військовослужбовців

строкової служби, як це було ще з часів радянської доби, а й до військовослужбовців, які проходять військову службу за контрактом, осіб офіцерського складу, які проходять кадрову військову службу, осіб офіцерського складу, які проходять військову службу за призивом, військовослужбовців, призваних на військову службу під час мобілізації, на особливий період (крім військовослужбовців – жінок).

В існуючій в Україні системі виконання покарань функціонує лише один дисциплінарний батальйон. Він входить до складу Військової служби правопорядку у Збройних Силах України. Ним забезпечується виконання покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні не лише засуджених військовослужбовців Збройних Сил України, а й військовослужбовців інших військових формувань, утворених відповідно до законів України. Зокрема, у Національній гвардії України за період з лютого 2015 року по жовтень 2016 року перебуває на обліку засуджених за військові злочини до цього виду покарання 10 військовослужбовців із яких: військовослужбовців, призваних під час мобілізації – 9, військовослужбовців строкової служби – 1 [5].

Підсумовуючи вищевикладене, слід зазначити, що тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців є ефективним видом покарання, який застосовується до військовослужбовців строкової служби ще з радянських часів. Стосовно ж іншої категорії військовослужбовців, надання оцінки ефективності застосування цього виду покарання можливе після належної апробації з часом.

Список використаних джерел:

1.Сарнавський О. Тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців як вид покарання / О.М. Сарнавський // Право України. – 2012. – № 3–4. – С. 446–451.

2.Сарнавський О.М. Теоретичні та прикладні проблеми призначення та виконання покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців / О.М. Сарнавський // Теоретичні та прикладні проблеми сучасного кримінального права: матеріали II міжнар. наук.-практ. конф., м.Луганськ, 19 – 20 квітн. 2012 р. / Упорядн.: Є.О., Письменський, Ю.Г. Старовойтова, МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. – Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2012. – С.459 – 462.

3.Овчаренко А.С. Щодо ліквідації покарання у виді тримання у дисциплінарному батальйоні військовослужбовців /А.С. Овчаренко// Вісник ХНУВС. – 2014 №4. – с.84-91

4.Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності військовослужбовців, надання командирам додаткових прав та покладення обов'язків в особливий період: Закон України від 5 лютого 2015 року № 158- VIII // Офіційний вісник України. – 2015. - №18. – с.28. – ст.472.

5.Інформаційний лист Головного управління Національної гвардії України від 22 вересня 2016 року № 27/22/1-С-962.